

CaLutra, Landschap Overijssel en Het Flevo-landschap nodigen u uit

Kennisdag voor otter en bevervrijwilligers Zaterdag 21 maart aanvang 9.45- einde 16.30 uur

Natuurpark
De Waterlely
Vlotgrasweg 11
8219 PP Lelystad.

De zoogdierwerkgroep CaLutra heeft als doel het netwerk van vrijwilligers te versterken die bijdragen aan behoud en bescherming van de otter en bever in Nederland (zie ook <http://www.zoogdiervereniging.nl/calutra>).

We willen actieve vrijwilligers en andere otter- beverliefhebbers de kans geven om hun kennis te verdiepen over deze bijzondere dieren, mensen met de zelfde interesse te ontmoeten en resultaten van hun onderzoek/monitoring te delen. Daarvoor hebben we een aantrekkelijk programma samengesteld, verteld door enthousiaste deskundigen.

Programma

9:30 Zaal open, ontvangst koffie/thee

10:00 Opening → Mark Zekhuis dagvoorzitter en CaLutra

10.05 Welkom → Daan Bos bestuur CaLutra

10:15 DNA onderzoek bij Bevers en Otters → Hugh Jansman Alterra

Hoe goed gaat het DNA verzamelen nu? Hoe kan het DNA verzamelen beter? Wat concluderen we ermee en wat is nog meer mogelijk?

[Kuiters, A. T., Lammertsma, D. R., Jansman, H. A. H., & Koelewijn, H. P. \(2012\). Status van de Nederlandse otterpopulatie na herintroductie. Kansen voor duurzame instandhouding en risico's van uitsterven \(No. Alterra-rapport 2262\) \(p. 53\). Wageningen.](#)

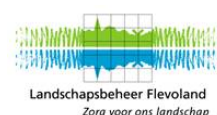
[Koelewijn, H. P., & Kuiters, L. \(2011\). Genetica in het natuurbeheer :een onderschat werkinstrument. De Levende Natuur, 2, 49–54.](#)

11.00 Stand van zake Bever- en Ottermonitoring. → Vilmar Dijkstra, Zoogdiervereniging, Landelijk coördinator Meetnet Bever en Otter

Sinds het voorjaar van 2012 heeft het Bureau van de Zoogdiervereniging de opdracht om verspreidingsgegevens over bever en otter te verzamelen. Vilmar koppelt de resultaten terug uit het meetnet. Hij geeft aan waarom dit werk belangrijk is en wat er mee gebeurt. Hij geeft een overzicht gemaakt met sporen van otters en ligging van de monitoringroutes. Ook de witte plekken krijgen aandacht in zijn presentatie. Wat kunnen actieve vrijwilligers nog doen om dit werk verder te verbeteren? Links: [Telganger](#) van oktober 2014

11.30 Bevermanagement in de praktijk → Gijs Kurstjens, Kurstjens Ecologisch Adviesburo

Gijs vertelt over de ontwikkelingen op het gebied van bevers in zijn werkgebied. Hij vat samen wat de essentie is van de bestaande studies over de ontwikkeling van de populaties en de acties die er nodig zijn om ze duurzaam te laten voortbestaan. Hij gaat in op de rol die actieve vrijwilligers

kunnen spelen bij monitoring, onderzoek, vergroten van draagvlak en het signaleren van knelpunten. Wat zijn mogelijke oplossingen en bij wie zal de verantwoordelijkheid moeten liggen om ze in praktijk te brengen?

Kurstjens, G., & Niewold, F. (2011). [De verwachte ontwikkelingen van de beverpopulatie in Nederland: naar een bevermanagement.](#)

Schwab, G. (2014). [Handbuch für den Biberberater.](#)

12.00 tot 12.10 Otters en Bevers betraapt met fotoval. → Harry Bosma, CaLutra

Ofwel "Gezien en Gezien worden": Harry Bosma zal aan de vrijwilligers vertellen over het maken van de filmpjes met de wildcamera, gedrag wat op de filmpjes te zien is en hoe mensen er zelf mee aan het werk zouden kunnen voor de pret, het creëren van draagvlak, voor onderzoek etc. Samen met anderen heeft hij vorig jaar een otter telling met camera's gedaan. Harry heeft een hele serie [gave filmpjes](#) op youtube staan. Een selectie daarvan wordt gedraaid terwijl u uw broodje eet.

12:10 Lunch, twee broodjes en glas drinken wordt u aangeboden

12.40 Herkennen en oplossen otterknelpunten. → Jan Nagel, landschapsbeheer Flevoland.

Jan Nagel zal vertellen over hoe Landschapsbeheer nu de knelpunten aanpakken. Kan deze manier van werken elders kan worden gekopieerd, en in hoeverre er een alternatieve manier denkbaar is? Landschapsbeheer zoekt de samenwerking met wegbeheerders en oeverbeheerders, maar wiens taak is het vooral om maatregelen te nemen c.q. het onderhoud op orde te hebben?

Kuiters, A. T., & Lammertsma, D. R. (2014). *Infrastructurele knelpunten voor de otter.* [Overzicht van verkeersknelpunten met mate van urgentie voor het nemen van mitigerende maatregelen.](#)

Wageningen.

13.00 Ontwikkelingen rond De Onlanden. → Wim van Boekel, stichting Natuurbelang De Onlanden.

Natuurgebied De Onlanden ontwikkelt zich als een prachtig grootschalig moeras. Met otter en kansen voor bever. Een club gemotiveerde vrijwilligers doet daar de monitoring en aanvullend onderzoek. Kunnen lokale groepen elders die aanpak kopiëren of juist andere vragen? Volgens Wim is een half uur véééél te kort om dat allemaal tot zijn recht te laten komen, maar hij zal proberen het erin te proppen.

In de Nieuwsbrieven (www.natuurindeonlanden.nl) staat regelmatig een update over de stand van zaken rond de Otter.

13.30 Keuze programma

A) Veldwerk knelpuntotter oplossen. → Jan Nagel, Landschapsbeheer Flevoland

Samen gaan we aan de slag met het optimaliseren en vervangen van de otterplanken onder de Larserweg. Hoewel otters uitstekend kunnen zwemmen maken otters dankbaar gebruik van loopplanken die aangebracht zijn in de duikers onder de autoweg. Ze hebben dan veel minder de neiging om de watergang te verlaten en via de autoweg naar de andere zijde van de duiker te lopen. Lang niet alle duikers in Flevoland zijn voorzien van loopplanken voor otters en andere dieren. De onderdoorgang aan de Larserweg is een goede uitzondering en bestaat al zeker 10 jaar. Onderhoud aan deze planken is nodig en het biedt ook de kans om verbeteringen aan de constructie te brengen. Landschapsbeheer Flevoland heeft samen met de wegeigenaar (Provincie) een plan opgesteld om de planken te vervangen en het functioneren te verbeteren. Op 21 maart zullen we de lezingendag afsluiten met het monteren van de nieuwe planken zodat aan het eind van de dag een verbeterde ottervoorziening is gerealiseerd. Voor Landschapsbeheer is dit dan tevens de eerste gerealiseerde faunavoorziening in het kader van haar succesvolle crowdfundingactie 'Otterplanken voor de otter'. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

Landschapsbeheer Flevoland, Jeroen Reinhold of Jan Nagel 0320-294939

Meedoen met de klus? Je kan je aanmelden via [NLDOET](http://www.nldoet.nl). Info is nodig over schoenmaat voor waadpakken.

**B) Rondleiding Natuurpark met kans op otters en bevers. → olv vrijwilligers
Landschapsbeheer Flevoland**

Onder leiding van een of twee gidsen lopen we rond in het Natuurpark. We zien verschillende dieren die hier in seminatuurlijke situaties worden gehouden. Het voeren van de otters is rond 15.30 <http://www.flevo-landschap.nl/gebieden/gebied-detailpagina/23/natuurpark-lelystad>

15:30 Afsluiting met een drankje door Daan Bos.

Bij het voeren van de otters wordt u ter plekke nog een drankje aangeboden.

Aanmelding kan nog steeds via calutra@gmail.com. Maar let op: er is slechts een beperkt aantal plaatsen.

Parkeren:

Om parkeerterrein van het Natuurpark op te kunnen moet een parkeerkaartje worden getrokken, tenzij men begunstiger is van Het Flevoland Landschap. Parkeren kost €3,- voor de gehele dag maar voor de bezoekers aan de Waterlely is het gratis. Het parkeerkaartje wordt in De Waterlely gedecodeerd zodat men zonder betalen kan uitrijden

Openbaar vervoer

We sturen de lijst met aanmeldingen mee, zodat u zelf een manier van samen reizen kunt organiseren. Wij stimuleren komst per OV en regelen een auto om te halen en brengen. Zijn er automobilisten die mensen van station Lelystad kunnen ophalen? Meldt dit ook via calutra@gmail.com.

